

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ разом з ілюстр. додатком „Неділя“ вносить:

на цілий рік 10 зр. — кр.
 „чверть року 2 „ 50 „
 „місячно — „ 85 „
 для заграниці 15 рублів або 24 франків.

Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі газет Л. Горовица в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

ВИХОДИТЬ:

у вівторок, четвер, суботу і неділю.

Редакция і Адміністрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2), куда всі дописи адресувати належить. — Бюро редакції отворене щодня від 8. рано до 8. вечером.

Наші національно-політичні відносини.

VI. Національно-політичні відносини між Русинами і Поляками в Галичині не відповідають ще тому напрямови, який зазначив загальний поступ для улагодження подібних відносин.

Поляки, проживаючи дотепер під відрадними політичними і суспільними обставинами, заховали свою могуту шляхту, винародовили навіть руску шляхту, посідають поважну силу власної інтелігенції, а навіть у всіх містах галицької Руси, в управі краюї автономії і у всіх правительственних урядах переважає польський елемент. Поляки становлять ддятого в Галичині, можна сказати, пануючий елемент, а на підставі свого поважного заступництва в радї державній мають також визначний вплив і на управу державну. Все те завдячують Поляки своїй національній силі, яку зуміли собі виробити і удержати навіть в тих часах, коли німецько-централістична система нашого правительства була Полякам неприхильна.

Супротив Русинів занимали Поляки до недавна не тільки неприхильне, але,

можна сказати, навіть вороже становиско. Русини, зістаючи віками під тягарем тяжкої духової неволі, що мечем і огнем нищила всякі здобутки їх культурної праці, придавлювала їх народне почуте, ба, навіть почуте людскої гідности, страждали з часом свою шляхту і інтелігенцію і представляли до року 1848, можна сказати, елемент політично цілком не розвятий, елемент підрядний. Тільки шлях і пор, як се Поляки давнійше дуже часто з маловажаєм підносили, признавали ся, і то лише на підставі руско-церковного обряду, до рускої народности. Загал руского духовенства був також спольщений, а тільки поодинокі одиниці молодшої Генералії, задріті народною піснею, зуміли виробити в собі народне почуте.

Так представляли ся Русини в сю пору, коли то памятий незвичайний рух загальної свободи в р. 1848 покликав і руский нарід до нового життя. Поляки видаючи нашу цілковиту безсильність, не могли освоїти ся з гадкою, щоби Русини мали становити осібний нарід. А коли провідники Русинів в наслідок неприхильних відносин зі сторони Поляків заняли вже на разі супроти Поляків опозиційне становиско, а пізнійше, по знесеню

конституції, підчас неприхильної Полькам абсолютистичної німецько-централістичної державної управи, можна сказати, цілком сліпо віддали ся на услуги правительству, тоді Поляки виступили против нового національного руху Русинів цілком ворожо. Польська публіцистика піднесла історичний оклик: „niema Rusi“ — а навіть і по запровадженю нової конституційної управи, в р. 1860 занимала польська більшість в галицькій воймі краюїм ще через довгий час супроти нашої національної справи цілком неприхильне становиско. Помимо того поступав наш національний розвій після тодішних обставин досить користно, а сі наші здобутки на поли народнім, як и менше прихильність корони і взгляди на заграничні політичні відносини, спонукали наше правительство, особливо в послідних часах, до більшої опіки ддя нашої народної справи. Се все разом спровадило також і те, що і Поляки покинули давнійше становиско чистої негідності супроти Русинів і стали відносити ся до наших національних справ трохи прихильнійше. Треба се признати, що між польскою суспільністю є тепер досить світлих мужів, ширшого світогляду, що вже переконали ся о немож-

З ЖИТЯ.

Свята Великодні дали мені нагоду відвідати з родиною мого тестя. Дорога, як небудь недача, однак про брак прямого сполученя потягів вимагає довшого часу, бо в місті С. треба переждати спорих 5 годин. Що ту з часом зробити? Відвідувати своїх добрих знайомих відрядила мені жінка, котра пору передсвяточну в сям розгар печеня „баб“ і всяких плячків уважала за зовсім до сего невідповідну. „Я сама не жиччала-б собі в той час мати гостей!“ — казала она до мене, в чім я не міг їй перечити, особливо коли нагадав собі покійного мого професора Білоуса, що в саму таку горячу пору зїхав в зальоти та за те не тільки там дістав гарбуза, але немов би за кару умер старим паробікою. Зимна суховія, що курила клубами острого камінного пороху, зовсім не манила до проходу, щоби пригланути ся розростови міста, знаного мені ще з шкільної лавки. Тож навпростець зайшли ми до „комнати сїдань“ одного склепу руского, на которого вивісці на синьому тлі жовтїв напис: народний. І справдьяла ся тут пословиця: Wer viel reiset, kann manches erzählen. Тож і я в часі мого мимовільного дождання довідав ся чимало нового та цікавого, як небудь не коньче веселого. З тим і хочу поділитись з ширшою громадою.

Вступаючи до склепу, мені вже знаного, завважав я персонал зовсім пнший як пере-

кількома літами. Молодші помічники торговельні метушать ся, щоби заспокоїти передсвяточні жаданя все нових гостей. Тут розмавляв громадка знайомих, там якийсь забурений панок (як пізнійше я довідав ся, теперішній управитель склепу) читає в голос новинку „Галичанна“ про 9 пенсий Барвіньского, з чого окружаючи его гості здорово регочуть ся, що однак немало вравило якогось молодого, старанно виголеного, здаєсь мійского пана, котрий снішив ся сховати закуплений товар і не бажаючи дальше того слухати, поспішно вийшов із склепу.

Щоби розбити нудьгу, розглядаю ся по склепі. На видному місци прибита велика пушка з написом: „на Общество М. Качковского“ і друга меньша: „на народний театр“. Є ту й молитвенники та календарі обох парохій (однак кацапські повисувані наперед, а народні сховані глубше), але скоро зайде селянин або священник купити що з того, а не скаже виразно й не обстане уперто, що бажає книжки в народній мові, верткий торговець уже вткнув ему книжку надруковану „изичієм“, або календар кацапский, бо він уважає усі виданя народно-рускі яко тільки письмом руским друковані, але не зарзом і написані мовою рускою (котрої він не знає), при чім продаючи не жадує похвал ддя книжок кацапських.

Видаючи, що я так пильно розглядаю книжки, а не догадуючись при тім, що я народовець, став мені аж до змудження захвалювати кацапські виданя і виводити передпотопові погляди літературні.

— Прощу мені зготовити перекуску! — не-

ребив я тоті томлячі мене захвалюваня кацапських публікацій.

Перекуску подано. Признати треба, що як перекуска так і напитки були добрі і не дорогі. Подано нам єї в прибічній кімнаті на свіжо стертім столі; внші столи добре обхляпані свідчили про більший відбит і заняте прислуги.

Осторонь сиділо ще двох панів, з котрих один говорив, що сего року всі свята — польські, жидівські і хлопські (так виразив ся перед ним один жидок) — разом.

Коло дверей стояло двох старших панотців, один високий, другий середного росту, і розправляли щось живо. Якось втишило ся, і я мимоволі зачув такий уступ:

Високий: — „Що утримало руску народність? Ну кажіть, що? Церков єї утримала. А що єї забє? Фонетика!“

Середний: — Та що ви говорите! Та-ж були гірші часи! релігії учили по німецьки, руских свят по школах не святкували, залуцене одним словом було повсюдне, а тепер в богато дечім ліпше, відпир є сильнійший, духовенство ліпше пильнує ся:

Високий: — Що за відпир? За наших „времен“, хоч ми священники не вмлі по славянськи читати, але паламарі показували нам, який Апостол брати. Даківські школи учили обряду і нарід знав его, а тепер що? От один хотів завести науку етимольогії, та не позволено. Се кінець рускій церкви. Кажу вам, ще будете латинниками!..

Середний: — Ей, так то скоро не буде!..

жливости спольщення цілого руского народу, та розуміють досить ясно вагу рускої справи для загальної австрійської політики.

Яко нарід могутий числом і спосібний до живого життя, мають Русини, по мимо своєї теперішньої політичної немочи всеж-таки повне право до просвітнього і культурного розвитку. Русини мають для того право, вибирати для вірного представлення і охорони своїх національних інтересів відповідне число народних заступників; мають право жадати, щоби руска молодіж для приступнішої, лекшої науки виховувалася в руских школах; мають право жадати, щоби Поляки, проживаючи на руских землях, вчилися також по руски і не зневажали нашої народної чести. Поляки, маючи яко пануючий елемент в краю переважний вплив, повинні і в етичній згляді бути приміром для всіх; повинні для того в першій лінії старати ся всіма силами викоринювати вікову ненависть, яка з причин нещасних політичних відносин все ще панує між сими двома братніми народами. Поляки повинні у власнім інтересі допомагати щиро моральному і материяльному розвитку руского народу, що при такій підмозі став би напевно щирим і важним союзником супроти спільних ворогів. Тоді запанувала би для мирного розвитку цілого краю і его суспільности пожадана згода, що безперечно причинила би ся до загального добра краю, до зміцнення его поваги і сили.

Та на жаль ще не вжила ся в Галичині така братня взаємність!

З другої сторони треба і се признати, що і загал Русинів, підюджований безустанно через своїх домородних москвофілів, котрі тенденційно воюють польським страхопудом, не старає ся придушувати ненависти до Поляків. Так само і більша часть рускої праси, стоячи під

погубним впливом москвофільства, не таїть своєї завзятости против Поляків і не раз закидує Полякам навіть те, що ми самі, а не они, завинили.

На кожний спосіб випадаеть нашим послам і впливовим патріотам навіязувати з польськими послами і другими провідниками Поляків частійші зносини; бо-ж такі зносини мусять доконьче причинити ся до прояснення ситуації і зможуть спровести з часом пожадану для обох сторін прихильну взаємність.

Та власне на сю дорогу мирних політичних відносин вступили щирі наші патріоти „нового курсу“, бо гадають цілком розумно, що при теперішній політичній немочи нашого народу не можливо виробити власною силою поважного політичного становиска, а мирні зносини з Поляками і їх уступчивість все-ж таки причиняє ся до зміцнення нашої національної сили. Розуміє ся, що йно тоді, коли буде зростати наша національна сила, зможе і змагати ся відповідне пошановане наших народних прав із сторони наших братів-сусідів. При теперішній нашій політичній немочи не можна і думати про усних опозиційної політичної роботи. Наша опозиційна партія, коли не може погодити ся з політикою, яку піддержувати наказує нам наше теперішнє національно-політичне положення, повинні уступити із ниви політичної роботи, а цілу свою безоглядну опозицію звернути против москвофільського елементу, що в нутрі нищить наші породні сили і спиняє наш національний розвій. Там найприложить наша опозиція цілу свою енергію і возьме ся щиро до ширення здорової народної преевітти, бо-ж тільки таким способом можна скорше витворити повну національну силу, що була би спосібною і до всякої розумної опозиції.

А поки-що треба нашим послам і народним провідникам доконьче числити

ся з всіма політичними чинниками і спровести по змозі мирну політику.

Сеї політики придержують ся для того і наші свідомі патріоти „нового курсу“; а се називає ся після клевети москвофілів і закиду незрілих політиків народовецько-опозиційного табору: „польською службою на шкоду нашого народу“!

Ми гадаємо, що ніякий розумний і совітний чоловік, що глибоше застановив ся над нашими обставинами і добре пізнав наше положення, не зможе признати, що сказаний тяжкий закид має справедливу підставу.

3 ради державної.

Відень, 23 мая, 1895.

З днешніх німецьких малюєть нагоду довідатись про бурливу сцену, яку викликала опозиція на засіданню палати посольської 21. мая при дебаті нал реформою податковою, а іменно при питанню, чи фасія платячих податок доходовой мають бути держані в тайні, чи мають бути приступні для загалу задля перегляду їх і контролі? Бурю ту устроїла опозиція під проводом Штайн-вейдера (націонала німецького) і Церперсторфера, а піддержали її охотно молоді-чехи та антисе-міти, розуміє ся без Люетера, котрий, ставши заступником посадика міста Відня, не брав же участі в тих дійсно хлопячих демонстраціях, недостойних парламенту. Такі бурливі сцени будуть імовірно тепер частійше повтарятись. Опозиція бажає за всяку ціну силити позитивну роботу коаліційних сторонництв посредством численних внесень наглядних і ставлянем множества пустих поправок до предметів, які находить ся під обраною палати. Опозиція хоче дати доказ, що ані правительство ані сторонництва коаліційні не суть спосібні до позитивної роботи. Їй не подобаєть ся, що закон реформи податкової майже на покінченню та що правительство буде могло повелити частинним довершеном заложенної програми, т. е. справедливішим розложенем податку і облегченем біднійших верств від тягарів державних. Сею бо реформою чисті економічною підриває правительство ґрунт демократам соціальним, котрі доси уважали себе ви-

Високий: — Ви молоді, то все рожево бачите. Мені казав один граф Ш., що церков руска в оплаканім стані і єї провідники не роблять нічого в єї обороні.

Середній: — Не перечу, що ще багато злого треба побороти, але з тим ніколи не згоджусь, щоби теперішня українсько-руська праця мала забити церкву. А сербська фонетика забилася сербську церкву? Для кацапів, то фонетика справді великий удар і они хотіли-б кожного пересвідчити, що вона є ударом для всіх і всього... але їх аргументи не видержуть критики. Для церкви фонетика — се річ байдужна.

Далі гамір, що повстав в склепі, не дозволив слухати сеї, певно дуже цікавої розмови.

Під вікном сидів худенький панок з шаковатою борідкою, сам при внї. По хвилі увійшов св'ященник в середнім віку, заживний і став з ним розмавляти тихо, але панок голосом сильним, зраджуючим намір, щоби его чули инші а може і я, відізав ся:

— А то шкандал, що ви, отче, обурюєтесь на те, що наші кацапи бють поклони перед Шевченком!...

По тихій, недочутій мною відповіді, відійшов св'ященник. Се мене дуже заінтриговало. Що то за кацапи, гадаю, що бють поклони перед Шевченком та не стають народовцями?

Думки мої на сю тему перервала голосніша суперечка одного купуючого, і я приступив до шкляних дверей послухати, що там стало ся. Ого торговець замість віддати решту (цілу корону), тримає єї над пушкою „Общества Качковського“ і питає ся, чи можна єї вкинути. Гість не позваляє.

— Але прошу дати, я вкину.

— Не можна.

А коли торговець корону ще низше спустив, крикнув до него гість:

— Видіте ту фляшку, як пустите корону, то дам вам тою фляшкою в лоб. Ви то вмієте агітувати за „Обществом Качковського“ а до дирекції залізниць державної іменем руского склепу по якому пишете?

— А що-ж, по вашому буду писати?

Як я довідав ся, то сей „господинь“ писав по польськи. Словами: по вашому розумів народну руску мову і прависно фонетичну.

Не на свого натравив, гадаю собі, не дав корони та ще й справедливо вилаяв, але чи кожний народовець при менших квотах опре ся, або чи знає, на що піде его крейцар? Маюгь наші тверді вмїях і спритних людей!

Якась знов пані питає ся за маслом:

— Від кого те масло? — запитує, вказуючи на фаску.

— Від корови, — відповідає управитель. (Ipsis-ima verba).

Се справді доказ висшости культури і елегантности кацапської, — подумав я з обуренем.

Відтак вбігає до склепу молодий панок, з коротко обстриженим волосем, в цвікері. Приглядаєть ся — на щасте мій знакомий. Не треба й казати, що я утішив ся дуже, побачивши чоловіка, з котрим буду міг побалакати часничку. Від него то хотів я дістати пояснене сего незвичайно смілого, чи по просту зухвалого поступованя. Отже сей добродій дав мені відповідь, що „примиренс“ частини народовців з „Старорусинами“ (новий термін п. Романьчука на означене кацапів; давнійше, коли ще в рр.

1874 і 1875 був редактором „Правди“ називав їх заедно „Русино-руськіє“. Тепер хіба після его погляду вони звернули ся до дороги і стали знов „Старо-Русинами“, тих остатних роззухвалило против другої частини народовців, прозваних згідно „Барвінцукками“, особливо від часу, коли кацапи на злість „Барвінцуккам“ помогли примиренням народовцям віддати „поклін Шевченкови вечерницями“ (а зовсім не „концертом“, як вихвалювано ся опісля), очевидно з усуненем відчиту — щоби слухи кацапські не були подразжені, -- за що тих кацапів опісля вихвалила „Львівська Народівка руска“. Тепер, примирені“ не мають „Барвінцукків“ навіть за людей, ба навіть уважають за добре вилучити їх з ново-основуючого ся банку, позбавляючи їх кручками права членства, навіть помимо зголошених або вже й вилучених уділів. На економічнім поли можуть годитись народовці з кацапами, але не з „Барвінцукками“, тому то і управитель-кацап не уважає за потрібне числитись з „Барвінцукками“ і може собі дозволити розганяти від не свого склепу людей... Ту міг би багато порадити д. Нагірний...

— Та може й заслугоють на таке поступоване, коли не упоминають ся за себе? — питаю я.

— Упоминали ся, але відколи стали мужами довіря народовців кацапи, то не так скоро се можна переперти, тим більше, що „Барвінцукки“ не хотять своїй інституції шкідити.

— То може й ви „Барвінцук“ — питаю я знакомця.

— Та ні, — відказує, — але думаю, що народовці повинні би мати розум і на глум перед кацапами не виставлятись, а помимо різ-

ключними захисниками бідніших верств суспільності.

Довідавшись, що субкомітет для реформи виборчої повинчив вже свою працю, внесли знов молодоческі послі на тім самім засіданні запитав до правительства, що діє ся з тою-ж реформою? Запитанем тим хотіли пос. Кайцль і его товариші знов показати, будьто они одні дбають про реформу виборчу. Яка була відповідь міністра внутрішніх справ, се вам вже відомо. Бакегем сказав, що вже в найблизшій будучности (в середу на другий тиждень) проект реформи виборчої буде предложений повному комітетови і сею відповіддю дав знов доказ, що правительство не легковажить собі реформи виборчої. Інша річ, як повний комітет подпить ся на предложений проект? Зовсім гладко справа не піде, бо від чогож опозиція, до котрої, як звісно, прилучились і мальконтенти з клубу Гогенварта під проводом бар. Дінавіого. Опозиція буде жадати загальних безпосередних і тайних виборів, а сторонники бар. Дінавіого будуть більше дбати о свої окремі інтереси, як про саму справу. Але мимо того надієсь правительство, що проект реформи виборчої зискає для себе значну більшість в повнім комітеті.

Може вам притім донести, що вість подана в „Ungarische Correspondenz“, мов то субкомітет не був в силі упоратись з проектом реформи виборчої та що теперішній проект єть плодом ґр. Каз. Ваденіого — взята просто з воздуха. Так само тенденційною єть і друга вість, мов то - ки. Відінґґреґ думає уступати та що місце его мав би заняти намістник Галичини.

Бюджет державний на 1895. рік прийде під парадні палати посольської в червня. Президія думає притім сьликувати і вечерні засідання, що би за всяку ціну упоратись з бюджетом перед 1. липним та що би не жадати третої провізорній бюджетової.

В комісії залізничній прийшло вчера до малого непорозуміння межі делегацією польскою а ґр. Вурмбрандом по причині заявленя, що будова залізниць в Галичині всхідній не оплачує ся. ґр. Вурмбранд стаєть з кождим днем незручнійшим в веденю ресорту свого. На нім тяжить заміт, що він нерозважно і передчасно проголосив удержавлене полудневої залізницї та залізницї північно-всхідних в Чехії. На его внесене будовано стирійські залізницї, котрі дійсно тепер не оплачують ся, а то до галицьких залізниць, то ґр. Вурмбранд повинен був знати: 1) що залізницї галицькі мають в великій частині значіне стратегічне і 2), що Галичина на поли кумуні-

кацій належала до недавна до найбільше занедбаних країв.

Комічною була інтерекція пос. Вашатого на засіданні 21. мая. Коли презес „Колла“ Залеский відповідав Пернерсторферови на его інквентиві супротив шляхти польскої, кривнув Вашаті мов то в обороні Русинів: А деж суть послі двоміліонного народу руского? Залеский відповів, що Русини посідають тих послів, які вийшли з їх вибору. Але от в чім діло? Великий захисник Русинів галицьких не знав навіть, що Русини числять три міліони з надвишкою а не два та і на дивне диво Вашаті не назвав Русинів die Polen, а Ruthenen! От як гинуть вже і посеред опозиції антиславянської теорії Маркова про „адін народ“.

Перегляд політичний.

— Зачувати, що опозиція по оногдашнім бурливим засіданню Палати послів постановила вести обструкційну політику і недопустити до ухваленя реформи податкової. — Пос. Кронаветтер заходить ся около заснованя нової, „серединої“ партії парламентарної, в котрій могли би сполучити ся всі ті елементи, що не можуть погодити ся з теперішніми партіями. Він виступає також і против соціалістів, котрим закидає, що они ведуть класову політику.

— Budapest Correspondenz доносить, що президентом делегації угорських буде вибраний Алядар Андраші, заступником президента Кольман Сель.

— В бельгійскім міністерстві настала криза з причини держави Конґо. Король жадає від міністрів, що би она виробила в парламенті кредит для сеї держави на внутрішній заряд. Міністри не хотіли і думали зразу подати ся до димісії, але відтак рішили ся предложити сю справу парламентови, а прилучене держави Конґо до Бельгії відложити на пізнійше. Тому спротивив ся міністер справ заграничних ґр. Мерод і подав ся до димісії.

— Після відомостей з оточеня сербского короля Александра узли між ним а Міляном розвільнені з вдяки впливови Наталії. Таке пише Kölnische Zeitung в кореспонденції з Білгороду.

— Нам се тяжко, але може-б ви в те вдались!

— Я, та-ж я не тутейший! Як же се можна? Хіба можу зробити те, що з вашими відносинами познакомлю ширшу громаду.

На тім і закінчилась наша розмова. Я мусів спитатись на залізницю, — бо час відходу потягу наближав ся.

Вертаючи з сьвят прийшло ся мені задержатись в місті С. з тої самої причини, що й перше. Саме натрафив я на похорони одного достойника. Похорони справді були величаві і красу нашого обряду виявляли численно зібраній публіці. Покійний був люблений і поважаний, тож ховали его з великими почестями. Перед домовиною несено вінці. Перший вінок ударив мене своїми кольсальними розмірами. Читаю на стяжках напис: „Клюб“. Другого напису не міг я відчитати, бо стяжка під впливом вітру обернулась. Думаю собі: що се за „Клюб“? В тім місті є вправді жидівський „клуб“, однак він би прецінь вінка не дав! То може „клуб руских“ або „русских“ послів? В тім коло мене саме в поході переходив мій знакомий. Прилучив ся я отже до походу.

— Здоров був! — кажу. Прощу тебе, що то за „Клюб“ дав такий великий вінок?

— „Полукацанский клуб“ — відповідає мій знакомий. — Се нове товариство, котре має небавом уконституоватись.

— Та як же се?! Має доперва уконституоватись, а вже дає такий претенсiональний вінок?

— Бачиш „fiscum facit“... Ще з яйця не вилізло, а вже розмірами зраджає свою великість... Чув я, що мало его нести аж 4 „маститих“ ту

— В Білгороді все ще грають ся в жмурки. Там є партія, котра би хотіла видіти радикалів при кермі і в тім однім бачить добро Сербії і єї династії. Тимчасом радикали за далеко виступили против позички, а за богато за конституцією з року 1838-го, так що тепер не можна з ними так легко вийти в переговори. Они голосували би за тою позичкою, коли-б она була инакше параграфована, але торік занесено конституцію з року 1888-го і того они не можуть забути. І так остає ся міністерство Христича помимо впливових вороговань при кермі.

— Хінський цїсар відкликає вже всіх хінських військових і цивільних урядників з Формози.

— Япанський Мікадо задумує після Daily Telegraph Корею так довго держати обсажену японским військом, доки не зможе сама провадити успішно адміністрацію і забезпечити собі незалежність.

Дрібні вісті.

Іменоване. О Евсебій Іванович, руский катехит при черновецькій гімназії, іменований референтом при ґр. пр. консисторії в Чернівцях.

Товариство буковинських лікарів відбуде свої загальні збори дня 30. с. м. з слідуємим порядком денним: 1. Перечитане протоколу з послідного засідання; 2. Споминка про бл. п. Бельдовича; 3. Повідомленя в справах лікарских; 4. Парада над проектованим добродійним інститутом для всіх лікарів; 5. Відчит з гінекології проф. д-ра Кляйнвехт-ґра; 6. Вільні внесеня.

В справі другого року служби для однорочників сьликає ректор черновецького університету, д-р Гандль, голов всіх академічних товариств і вибрано тіснійший комітет, в котрий в йшли Федорович (тов. „Союз“), Стравгал („Армія“) і Вурнер („Алеманія“). Свій комітет відбуде паради і предложити результат загальному зібраню студентів.

Членом галицької красевої ради шкільної на місце помершого бл. п. о. Василя Ільницького буде — можна сказати певно — о. сов. Алексей Тороньский, катехит львівської рускої гімназії. Впресов. митрополит Сильвестер припоручив о. Тороньского від себе і о. Тороньский мав уже в тім ділі сими днями розмову з на-

пниц в поглядах оказувати взглядом себе тільки терпимости, кільки оказують для кацапів. Не розумію навіть, з якої рації наші псевдо-„принципалісти“ годять ся і навіть проєктують, що би в справах, де йде о гуманітарну ціль писати до кацапів „язичієм“, а не писати в такий самій цілі до народовця фонетикою, наколи той остатний того собі жачить,

— То таке у вас діє ся?

— Та, на жаль, таке...

— А чомуж не проясните в часописях справи? Дискусія спокійна могла би найліпшу злагоду привести.

— Та то річ неприємна, — каже він.

— А який же кінець тому всему заповідаєть?

— Не знаю... добра не буде. На певно вже можна сказати, що народовці на такий згоді з кацанами дуже утерплять. Наколи злоба тих, з котрими вони примирили ся, оказує ся в той спосіб, що народовця викидає ся із шематизму (!), народовців виключає ся від стола в дні найбільше урочисті, наколи підвладному докоряє ся, що в проповіді уживає слів так тривіальних (!), як „чоловік, жінка“ (зам. „мужь, невѣста“) та грозить ся перенесенем; наколи кацап з богослуженя за пок. д-ра Омеляна Огоповского жене учеників з церкви або за непосилане дітий на руский азык відзначає ся, то яка-ж користь з такої штучної, неприродної згоди?! Оповідав мені один знакомий, що примирені народовці самі то відчувають, що їм якось ніяково залежати від одного грошовитого твердого і висіти, як то кажуть, на ласці...

— А то прийміть ся ви погодити народовців!

мій знакомий ськазав імена їх) будучих членів „Клуба“, та бачу поховались в шкаралупку і ось несуть его братчики церковні, але за те на першій місци!

— Але-ж мусів він коштувати знад 30 зр.? „Клюбовці“ видно щедрі.

— Щедрі, але не з своєї кишені: бачите, двох „господинов“ — з них оден від перцю — ходили по бюрах і збирали на вінок корони від греко-католиків а саме від таких осіб, що ніколи членами „Клубу“ навіть не будуть. І назбирали та купили від „Клубу“ такий великий вінок, що як его стягали з домовини, то зачепив о різні стоячі прибори і наробив богато стукоту і галасу. Ціль осягнена... •

В сумнім настрою пішов я на кладовище послухати бесід над отвертим гробом любленого покійника. З предовгої промови, виголошеної передпотопомим „язичієм“, вбило ся мені в паміть найбільше те, що бесідник зачепив покійних Куземского, Качковського, Малиновского і інших між угодників божих, котрих ждуть почести престола (та певно! де новоеристам до небесного Єрусалиму!) а відтак прикінци підніс „многолітстїє“ провідникам похорон в, на що повний такту хор залишив его відсьпівати...

Онисим Миронюк.

містником гр. Баденім. Позаяк о. Торонський вже вислужив літа служби в гімназії, то по іменованню членом крайової ради шкільної піде з катихити на пенсію.

П. Яків Ромашкан в Городенці одержав хрест командорський ордена Франц Йосифа.

Пам'ять 34-их роковин смерті Тараса Шевченка будуть чортківські Русини обходити вокально-декламційним вечерком дня 28. с. м.

На часі. При розправах карних часто дучалися випадки, що зі сторони судів або сторін і їх заступників втягано без потреби в розправу приватне жите оскарженого або свідка. З того виходили нераз прикрі сцени, а у Відні недавно один свідок хотів позбавити себе життя задля того. Се у духу хоче заручити міністер судівництва своїм рескриптом з дня 15. мая, котрий поручає президентам висших судів краєвих, щоби они уважали і наказали своїм підвласним судьям, що не треба втягати без потреби фамільних справ оскарженого, а тим менше свідків в розправу карну. Се є обовязком судії так против сторін як і їх заступників, а очевидно і для него самого. Заразом звиває міністер всіх президентів судів, щоби припоручали розправи лиш таким судьям, котрі до того надають ся, а не тим, що показали ся невідповідними.

Студентські непорядки. Мусимо сконстатувати сумний факт, що між академічною молодіжню проявляє ся змагане, своє знанє і свій вплив висказувати в спосіб не коньче приличний. З місць своє знанє побільшати відповідним занятєм а при тим забаві віддавати ся в границі чемности і приличности, в посліднім часі стають ся декотрі черновецькі студенти університету давати роботу поліції. І так оногди лучив ся такий припадок, що два студенти побили в огороді Гебля молодого інженера, коли сей ішов в товаристві; вівторок же знов побили німецькі студенти члени тов. „Алемані“ купця Шітера за якусь знепату. В обидвох сих випадках веде ся слідство карне, а й академічні власти вмишають ся певно в ту справу, щоби ратувати черновецькій університет від такої „слави“.

Зміна властителей. Більші посілости Винячки, Дмивровці, Гончарі, Голів і Людвинів, в повіті львівськім перейшли на власність бар. Адама Гороха за ціну 600.000 корон.

Згорів павільон машин на виставі праскій. Причиною є хіба в проводі електричнім. (Гл. телеграм).

Померли: в Садагурі бар. Ангеліка Мустаца, мати бар. Николая Мустаца, в 90-ім році життя; — в Чернівцях Август Зебург, рахунковий ревідент правительства. — Вільгельм Гутман один з найбільших австрійських промисловців, властитель копалень вугля на Шлезку і Галичині, у Відні, в 70-ім році життя; — др. Николай Наумович, син Івана Наумовича, залізничний лікар, в 42-ім році життя; в Спалі, в Росії; — в Градці Йосиф Найвирт, німецько-ліберальний посол Ради державної, знаменитий економіст, з звання дневикар.

ТЕЛЕГРАМИ „БУКОВИНИ“.

Темешвар, 25. мая. Мешканці острова Адакаец вислали адресу в турецькій мові до цесаря Франц Йосифа з подякою, що австро-угорське військо ратувало мешканців острова при повені.

Петербург, 25. мая. Цар Микокола II не знїє, як загально надїяли ся, інспекторату, котрий контролює міністерські предложєня авансів, а ограничив на контролю авансів зачавши від шестої рангі.

Прага, 25. мая. На виставі вибух огонь правдоподібно з неосторожностив магазині галі машин. Шкоди вправді великі, але машини в переважній часті неушкоджені.

Генова, 25. мая. Вояк стрілив тут в двох спячих підофіцерів. Один умер, другий тяжко ранений. Потім він сам себе застрів.

Льондон, 25. мая. Після япаньских телеграмів винайшли докази, що заступник корейського премієр-міністра зробив угоду з російським послом. Япаньский посол в Корей вертає до Япану.

КНИГАРНЯ

НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНИ ШЕВЧЕНКА
у Львові, уліця Академічна ч. 8,

продає слїдуючі книжки:

	зр. кр.
Др. Огоновский: История русской литературы II. 3 зр., III. ч. 1 і 2 — 4 зр., IV. 1 зр., а том I.	3 —
— Studien auf dem Gebiete der ruth. Sprache	1 50
Куліш. Шекспірові твори перекл. ч. 1. — Чорна Рада, повість	1 — 80
Юрій Федькович. Повісти і оповіданя	— 20
Іван Нечуй. Повістки і оповіданя	— 30
— Світогляд українського народа	— 30
— Кайдашева сім'я, повість	— 5
— Невіжена, повість	— 50
— Над чорним морем, повість	— 20
— Хмари, повість	1 90
— Причена, повість	1 50
— Микола Джеря, повість	— 80
— Поміж ворогами	— 50
— Попалась	— 10
Ом. Партицкий. Провідні ідеї в письмах Тар. Шевченка	— 35
Вас. Ріленько. „Івїгенія в Тавриді“, драма	— 30
Мих. Коцюбинський. „Хо“, оповіданє	— 10
Тарас Шевченко. „Кобзар“ 2 томів 4-50 зр. з пересилкою	5 — 20
— Кобзар для дітей	— 20
Лєся Українка і Макс. Ставицький. Книга пісень Г. Гейне	— 80
— На крилах пісень, збірник поезій	— 60
Павло Граб. Збірник поезій ч. I.	— 20
— З чужого поля, переклади ч. I.	— 20
Уманець і Спілька. Словар російсько-український ч. I. і II. по	2 50
І. Баштовий. Українство на літерат. позвах з Московщиною	— 50
Іван Франко. Жіноча неволя в руских піснях народних	— 35
— Без праці, оповіданє	— 20
— Лис Микита Гетого	— 50
— Украдене щастє, драма	— 30
Вас. Чайченко. Твори прозаїчні ч. I. 80 кр. ч. II. 50 кр., ч. III	— 80
— Книга казок, поезій часть II.	— 60
— Під хмарним небом, поезій ч. I.	1 —
К. Т. Подолєнко. За громаду, хроніка	— 20
Записки Товариства імени Шевченка ч. I., II., III., IV. і V. по	1 20
О. Кенан. Сибір ч. I. II.	1 20
Лєвенко. Пани і люди, повість	— 80
— Салдатский розрух	— 10
Герінг-Герасимович. Що то є господарність	— 20
Осип Маковей. Поезій ч. I.	— 20
— „Оферма“ — новеля	— 10
Михайло Старцький. В темряві, драма	— 20
Киріло Студинський. Лірики, студія	— 20
— Пересторога	1 —
Василь Щурат. Пісня про Ролянда	— 50

Tinct. capsici compos.

(Pain expeller)

приладжена в аптиці Ріхтера, Прага, загально звисне втиране, лагодить біль, можна дістати по ціні 1.20 зр., 70 кр. і 40 кр. за Фляшку майже в кождій аптиці. При закупні треба дуже уважати і брати фляшки лише з охоронною маркою „котвиця“ за правдиві. Центральна розсилка: Ріхтера аптика під Зол. Львом, Прага.

СИЛА КНИЖКИ

або

о просвіті народній.
Під таким заголовком вийшла брошура

в Чернівцях

написана

учителем Дарієм Пігуляком.

Ціна 25 кр., з пересилкою 27 кр. — Замовляти можна в редакції „Буковини“.

ЛІТЕРАТУРНЕ ТОВАРИСТВО „РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях,

уліця Петровича число 2,

мас на складі:

„Ілюстровану бібліотеку“

для молодіжи, міщан і селян, редаговану Омеляном Поповичем

року 1886, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, по 1 зл. 20 кр. за рочник, а всі 9 рачом за 9 зр.

3 пересилкою поштовою 9 зр. 30 кр.

ПРАВДА

ВІСТНИК

політики, науки і письменства, виходить двічі в місяць по ціні на рік 4 зр. пів року 2 зр., на чверть року 1 зр.

У Львові, уліця Академічна, ч. 8.

„ДНІСТЕР“

товариство взаїмних обезпечєнь

у Львові,

уліця Валова ч. 11,

засноване на підставі концесії ц. к. міністерства справ внутрішних з дня 9. грудня 1891. р. ч. 22751, розпочало свою діяльність дня 15. н. ст. вересня 1892 р.

„Дністер“, опертий на засаді взаїмности своїх членів, обезпечєє всяке майно движиме і недвижиме против шкідливих огневих під найприступнішими услівями і почилює можливо найнижчі премії.

Всякі шкоди ліквідують ся і виплачують ся сейчас по пожарі.

Зголошеня о уділенє агенції в місцевостях, де нема агенцій „Дністра“, приймають ся.

Чума горілчана.

Сумна історія для перестороги і науки бідним і богатим, старим і молодим переповів і тверезим руским читальникам присвятив Омелян Попович. Книжка ся має 80 сторін і коштує 20 кр., поштою 25 кр.

З друкарні Г. Чоппа.

